

همهٔ کودکان سالم اند اگر ...

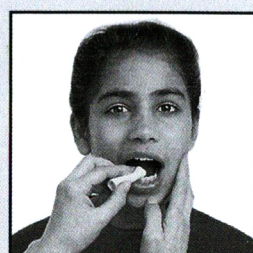
راهنمای مراجعه به پزشک برای کودکان

تالیف دکتر برنارد والمن

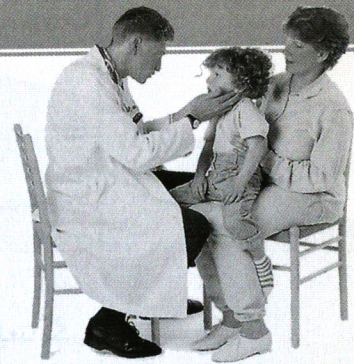
ترجمه امیر صادقی بائلان

ویراسته دکتر فرهاد سوری

مورد تایید انجمن پزشکی استرالیا و انجمن پزشکی نیوزیلند

نشر دانش ایران

راهنمای استفاده از کتاب ۸
راهنمای استفاده از نمودرها ۹

▶ بدن کودک شما ۱۱

- کالبدشناسی و رشد ۱۲
- دستگاههای بدن ۱۲
- رشد استخوانی ۱۴
- حواس پنجگانه ۱۶
- نمودارهای رشد ۱۷
- نوزاد ۲۲
- نقاط عطف در رشد ۲۴
- رشد در زمان بلوغ ۲۶
- زندگی سالم ۲۷
- تغذیه شیرخواران ۲۷
- از شیر گرفتن ۲۸
- تغذیه سالم ۲۹
- ایمنی و سلامتی ۳۰

● مشکلات کودکان خردسال ۳۱

- نوزادان ۳۱
- شیرخواران ۳۲

▶ نمودارهای علائم بیماری ۳۵

- کودکان زیر ۱ سال ۳۶
- تب در شیرخواران ۳۶
- اسهال در شیرخواران ۳۸
- استفراغ در شیرخواران ۴۰
- مشکلات تغذیه ۴۲
- کندی افزایش وزن ۴۴
- گریه بیش از حد ۴۶
- ناراحتیهای پوستی در شیرخواران ۴۸

● کودکان بالای ۱ سال ۵۰

- تب در کودکان ۵۰
- اسهال در کودکان ۵۲
- استفراغ در کودکان ۵۴
- بی‌اشتهایی ۵۶
- اشکالات رشد ۵۸
- مشکلات گفتاری ۶۰
- مشکلات مربوط به آموزش توالت ۶۲
- سر درد ۶۴
- دندان درد ۶۶

- اختلالات ادراری و تناسلی ۱۹۲
- شب‌اداری ۱۹۲
- عفونتهای مجرای ادراری ۱۹۳
- گلومرولونفریت ۱۹۴
- سندرم نفروزی ۱۹۴
- تومور ویلمز ۱۹۵
- التهاب فرج و مهبل ۱۹۵
- اختلالات آلت مردی و بیضه ۱۹۶

● اختلالات ژنتیکی ۱۹۸

- سندرم داون ۱۹۸
- سندرم X شکننده ۱۹۹
- کپخونی سلول داسی شکل ۱۹۹
- تالاسمی ۲۰۰
- هموفیلی ۲۰۰
- فنیل‌کتونوری ۲۰۱
- فیروز کیسه‌ای ۲۰۱

▶ کمکهای اولیه و پرستاری از

کودک بیمار ۲۰۲

- اصول کمکهای اولیه ۲۰۲
- وضعیت احیا ۲۰۲
- خفگی ۲۰۴
- تنفس مصنوعی ۲۰۵
- احیای قلبی-ریوی ۲۰۶
- خونریزی ۲۰۸
- شوک ۲۰۸
- سوخستگی ۲۰۹
- خوردن سموم ۲۰۹
- شکستگی پا ۲۱۰
- شکستگی دست ۲۱۰
- گزش مار و عنکبوت ۲۱۱
- گزش عروس دریایی ۲۱۱
- جراحت چشم ۲۱۲
- شکستگی ترقوه ۲۱۲
- پرستاری از کودک بیمار ۲۱۲

● نمایه ۲۱۴

- اشکالات انکساری چشم ۱۶۷

● اختلالات رفتاری و عاطفی ۱۶۸

- اختلالات خواب ۱۶۸
- عاداتهای رفتاری ۱۶۹
- کثیف کردن ۱۶۹
- ترس و اضطراب ۱۷۰
- اختلال کاستی توجه ۱۷۰
- در خودماندگی ۱۷۱
- اختلالات گفتاری ۱۷۱
- اختلالات یادگیری ۱۷۲
- اختلالات غذا خوردن ۱۷۲
- افسردگی ۱۷۳
- رفتار ضداجتماعی ۱۷۴
- سوء استفاده از مواد ۱۷۴

● اختلالات دهان و دندان ۱۷۵

- زخمهای دهان ۱۷۵
- برفک دهان ۱۷۶
- التهاب لثه و غشاء دهان ۱۷۶
- التهاب لثه ۱۷۶
- پوسیدگی دندان ۱۷۷
- آبسه دندان ۱۷۸
- بدبختی دندانها ۱۷۸

● اختلالات دستگاه گوارش ۱۷۹

- آپاندیسیت ۱۷۹
- گاستروانتریت ۱۸۰
- اسهال نوپایان ۱۸۱
- یبوست ۱۸۱
- عدم تحمل غذا ۱۸۲
- بیماری سللیاک ۱۸۳
- سوء جذب ۱۸۳
- بیماریهای التهابی روده ۱۸۴
- سندرم تحریکپذیری روده ۱۸۵
- انسداد روده ۱۸۵
- پس‌ریز معده-مری ۱۸۶
- تنگی باب‌المعده ۱۸۶
- فقق ۱۸۷
- ژیاردیاز ۱۸۷
- کرمهای نخی ۱۸۸
- هیپاتیت ۱۸۸

● اختلالات هورمونی ۱۸۹

- کم‌کاری تیروئید ۱۸۹
- کمبود هورمون رشد ۱۸۹
- دیابت قندی ۱۹۰
- دیابت بی‌مزه ۱۹۱

● اختلالات خون و دستگاه گردش خون ۱۴۴

- بیماری قلبی مادرزادی ۱۴۴
- کم‌خونی ۱۴۵
- کم‌خونی فقر آهن ۱۴۶
- سرطان خون ۱۴۶
- پورپورای هتوخی-شونلاین ۱۴۷
- ترومبوسیتوپنی ۱۴۷

● اختلالات دستگاه تنفسی ۱۴۸

- سرماخوردگی ۱۴۸
- بزرگ شدن آدنوئیدها ۱۴۹
- سینوزیت ۱۴۹
- خروسک ۱۵۰
- التهاب دریه‌ای نای ۱۵۰
- التهاب حلق و لوزه ۱۵۱
- آنفلوانزا ۱۵۱
- حساسیت ۱۵۲
- رینیت حساسیتی ۱۵۲
- آسم ۱۵۳
- شوک آنافیلاکتیک ۱۵۴
- برونشیت ۱۵۴
- برونشیتولیت ۱۵۵
- سینه‌پهلو ۱۵۵

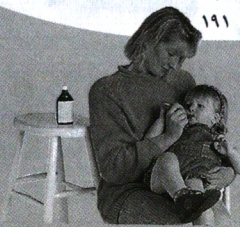
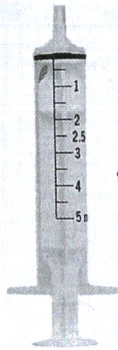

● اختلالات دستگاه عصبی ۱۵۶

- تشنج ناشی از تب ۱۵۶
- صرع ۱۵۷
- مننژیت ۱۵۸
- آنسفالیت ۱۵۹
- صدمه به سر ۱۵۹
- نواقص لوله‌ی عصبی ۱۶۰
- قلج مغزی ۱۶۰
- سر درد ادواری ۱۶۱
- خستگی مزمن ۱۶۱

● اختلالات گوش و چشم ۱۶۲

- التهاب گوش میانی ۱۶۲
- التهاب گوش ترشخی ۱۶۳
- التهاب گوش خارجی ۱۶۳
- التهاب گوش داخلی ۱۶۴
- انسداد ناشی از فشار جو ۱۶۴
- التهاب عنقیه ۱۶۴
- التهاب ملتحمه چشم ۱۶۵
- انسداد مجرای اشک ۱۶۵
- اختلالات پلک ۱۶۶
- لوچی ۱۶۶

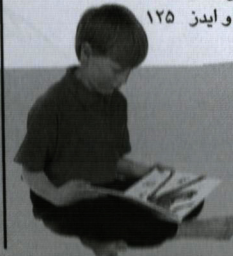

● اختلالات عضله، استخوانها، و مفاصل ۱۴۶

- لنگیدن ۱۴۶
- کشیدگی عضله و رباطها ۱۴۷
- گرفتگی عضله ۱۴۷
- شکستگیها و دررفتگیها ۱۴۸
- کژپشتی (اسکولیوز) ۱۴۸
- اشکالات جزئی استخوانی ۱۴۹
- پا چماقی ۱۴۹
- دررفتگی مادرزادی مفصل ران ۱۳۰
- آماس مفصل ران ۱۳۰
- لغزش سر استخوان ران ۱۳۱
- بیماری پرتس ۱۳۱
- اختلالات زانو ۱۳۲
- آرتريت مزمن اطفال ۱۳۲
- عفونت استخوان و مفصل ۱۳۳
- تحلیل عضلات ۱۳۳

● اختلالات پوستی ۱۳۴

- التهاب پوست سبوریک ۱۳۴
- اکزماى آتوپیک ۱۳۵
- جوش پوشک ۱۳۶
- التهاب پوست تماسی ۱۳۶
- اکزماى دور لب ۱۳۶
- سوریاس ۱۳۷
- دُمل ۱۳۷
- گزیدگی ۱۳۸
- کهیر ۱۳۸
- تبخال ۱۳۹
- زرد زخم ۱۳۹
- آکنه ۱۴۰
- پیتیریاژ سرخ ۱۴۰
- زگیل ۱۴۱
- نرم‌جوش مسری ۱۴۱
- عفونتهای قارچی ۱۴۲
- پیتیریاژ وارنگ ۱۴۲
- کال ۱۴۳
- شپش سر ۱۴۳

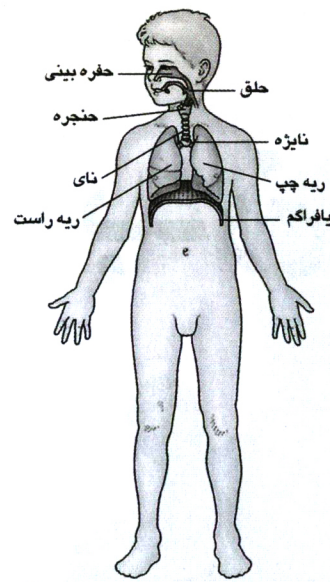

کالبدشناسی و رشد

برای اینکه دریابید چه وقت اشکالی در مورد کودک وجود دارد، ممکن است مفید باشد که بدانید کالبدشناسی و رشد یک کودک سالم به چه نحوی است. در این بخش مروری بر دستگاههای بدن و نحوه کار آنها، رشد استخوانی، حواس پنجگانه و نحوه کار آنها، رشد، و نقاط عطف رشد شیرخواران، کودکان، و نوجوانان خواهیم داشت.

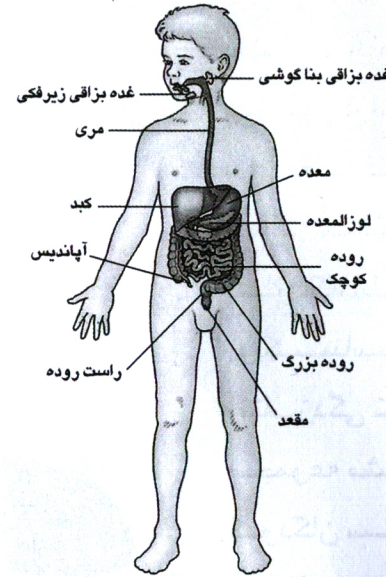
دستگاههای بدن

دستگاههای بدن به نحوی هماهنگ با هم کار می کنند تا وظایف مختلفی که برای حفظ حیات لازم است به انجام رسند. این وظایف شامل تنفس، هضم، حرکت، جریان اکسیژن و مواد غذایی، و دفع مواد زائد می باشد. هر دستگاه از مجموعه معینی از اعضا، بافتها، و سلولها تشکیل می شود که با هم کار می کنند تا وظایف حیاتی به انجام رسند. بعضی از قسمتها، مانند رگهای خونی ریه، در بیش از یک دستگاه بدن نقش دارند.

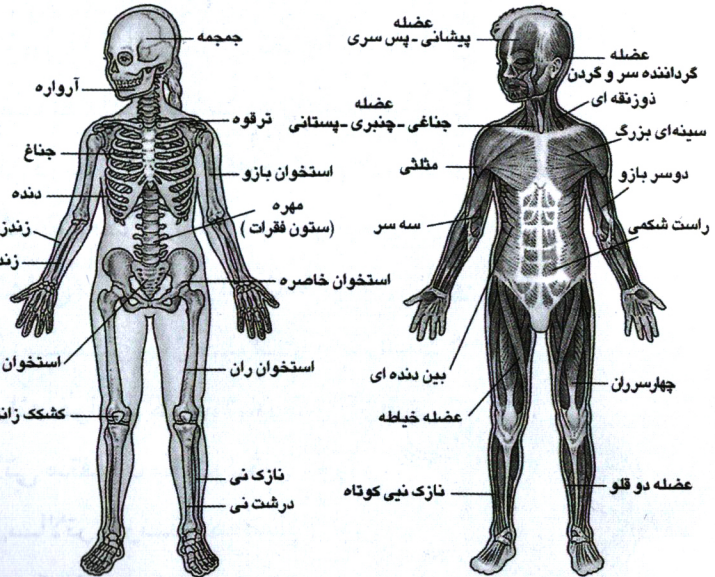
دستگاه تنفسی

ریهها، مجاری هوا همچون بینی و نای، و عضله تنفسی، همچون دیافراگم، دستگاه تنفسی را تشکیل می دهند. رگهای خونی مربوطه اکسیژن را از ریهها به بافتهای بدن می برند و دی اکسید کربن دفعی را به ریهها می برند تا با عمل بازدم دفع شود.

دستگاه گوارش

مجرای گوارش از لوله بلندی تشکیل می شود که از دهان آغاز و به مقعد ختم می شود. همچنانکه غذا از این لوله عبور می کند به مولکولهای ریزی خرد و تجزیه می شود که می توانند جذب جریان خون شوند. اعضای مربوطه مواد شیمیایی را برای کمک به فرایند هضم ترشح می کنند.

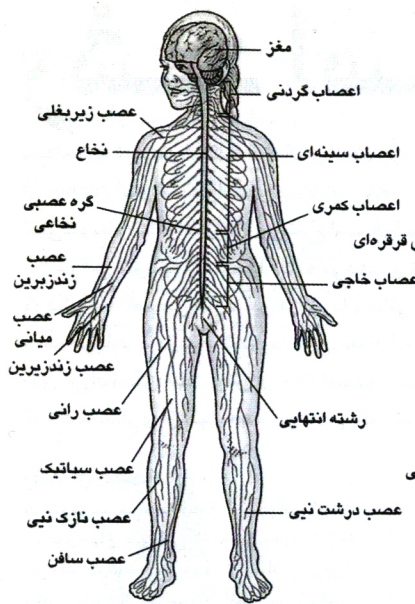

دستگاه استخوانی

اسکلت بدن چارچوب داخلی محکمی است که بدن را سرپا نگه می دارد. اسکلت علاوه بر نگه داشتن بافتهای نرم، از اعضای داخلی بدن محافظت می کند و به صورت تکیه گاهی برای عضله نیز عمل می کند. در دوران کودکی، اسکلت به طور مداوم رشد می کند و تغییر شکل می دهد.

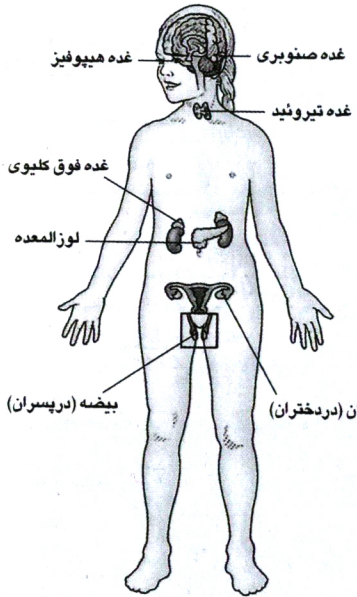
دستگاه عضلانی

سه نوع ماهیچه وجود دارد: عضله ارادی، عضله غیرارادی، و عضله قلبی. عضلات ارادی (بالا) همراه با اسکلت، بدن را قادر به حرکت می سازند. عضلات غیرارادی اعضای توخالی بدن، همچون رودهها و معده، را احاطه کرده اند. عضله قلبی نیز قلب را تشکیل می دهند.

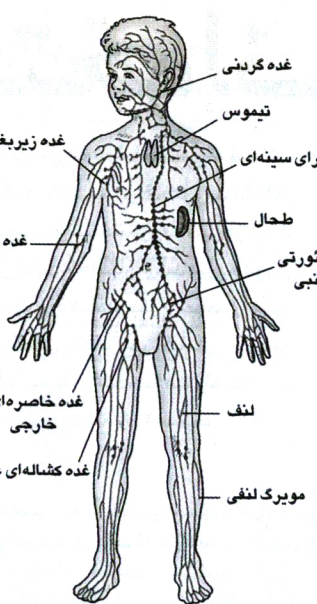
دستگاه عصبی

دستگاه عصبی که از مغز، طناب نخاعی، و میلیونها سلول عصبی تشکیل می شود، مرکز کنترل همه فعالیتهای ارادی و غیرارادی بدن است. عصبها کار دریافت حسهای مختلف، مانند لامسه، چشایی، بویایی، بینایی، و شنوایی را به عهده دارند.

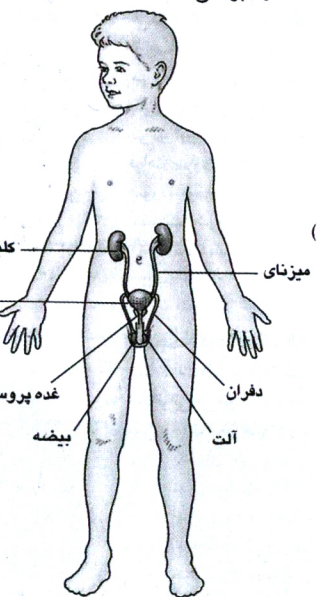
دستگاه هورمونی

غدد مترشحه داخلی، هورمونها را که پیامرسانهای شیمیایی بدن هستند تولید می کنند. هورمونها توسط خون در همه جای بدن توزیع می شوند و به تنظیم فرایندهای داخلی بدن، همچون رشد، کمک می کنند. برخی از غدد، مانند بیضه و تخمدان، تا قبل از بلوغ غیرفعال اند.

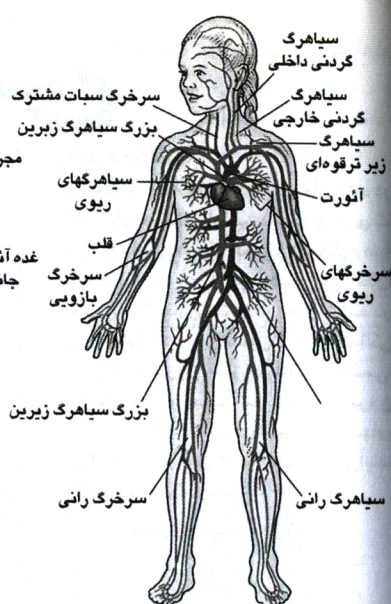
دستگاه لنفاوی

دستگاه لنفاوی، که بخش مهمی از دستگاه ایمنی بدن است، از شبکه ای از رگها (رگهای لنفی) و صافیها (گرههای لنفی) تشکیل می شود. لنف (مایع دفاعی بافتها) به این صافیها جریان می یابد و در آنجا گلبولهای سفید، باکتریهای به دام انداخته شده را نابود می کنند.

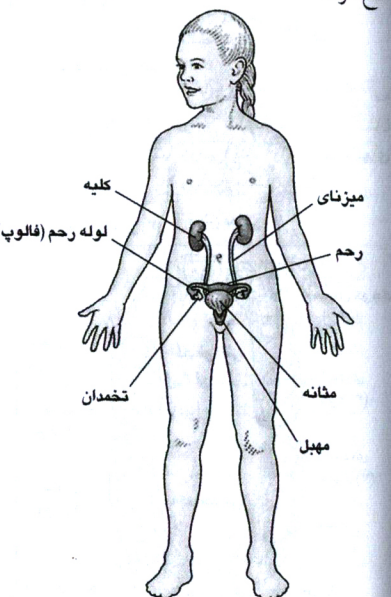
دستگاه تناسلی-ادراری در پسران

دستگاه ادراری در پسران همانند دختران از کلیهها، میزناهیها، و مثانه تشکیل می شود. ادرار و منی (پس از بلوغ) از طریق میزراه و آلت تناسلی از بدن دفع می شود. بیضهها اسپرم و هورمونهای مولد خصوصیات مردانه را که هنگام بلوغ ظاهر می شوند، تولید می کنند.

دستگاه قلبی-عروقی

قلب خون را با فشار به درون سرخرگها، مویرگها، و سیاهرگها می فرستد. توسط خون، اکسیژن و مواد غذایی به همه قسمتهای بدن می رسند و مواد زائد دفع می شوند. سپس خون به ریهها بازگردانده می شود تا اکسیژن بگیرد و دی اکسید کربن از آن دفع شود.

دستگاه تناسلی-ادراری در دختران

دستگاه ادراری یعنی کلیهها، میزناهیها، و مثانه، مواد دفعی، آب زائد، و نمکهای اضافی را از خون تصفیه می کند. دستگاه تناسلی که از دو تخمدان، رحم، و مجراهای مختلف تشکیل می شود هورمونها را تولید و پس از بلوغ نیز هر ماه یک یا چند تخمک تولید می کند.